

УДК 327(477:061.1 ЮНЕСКО)

DOI <https://doi.org/10.30970/2307-1664.2019.24.24>

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З ЮНЕСКО В ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ

Олександр Моцик

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра політології та державного управління
вул. Шопена 24, 43021, м. Луцьк, Україна*

Характер назрілих проблем, що виникають у відносинах між Україною та іншими країнами, актуалізує розгляд таких питань, як гармонізація транскордонного співробітництва, міграційної та візової політики, пошук нових можливостей у розвитку науки, культури тощо. Особливий інтерес тут становлять міждержавні відносини у гуманітарній сфері, оскільки вони безпосередньо торкаються проблем життя, духовного здоров'я та гідності людини. Гуманітарна політика практично всіх країн світу спрямована на захист культурної спадщини, як матеріальної, так і духовної, та заснована на гуманітарних взаємозв'язках держав і народів світу, їхній участі в глобалізаційних процесах. З огляду на це у виробленні концептуальних засад сучасної гуманітарної політики України має враховуватися вітчизняний духовно-культурний і міжнародний досвід, але пріоритетними мають бути національні інтереси.

Метою статті є аналіз еволюції прийняття основоположних міжнародних та вітчизняних політико-правових актів, що регулюють міжнародну співпрацю України в гуманітарній сфері.

У статті розкривається еволюція та зміст міжнародних та вітчизняних політико-правових актів, які визначають міжнародну співпрацю України в гуманітарній сфері: «Загальна декларація прав людини» (1948 р.); «Міжнародний пакт про громадянські та політичні права» (1966 р.) і два факультативних протоколи до нього; «Міжнародний пакт про економічні соціальні та культурні права» (1966 р.) та факультативний протокол до нього. Перший факультативний протокол, прийнятий в 1966 р., передбачає право на подання петицій; другий факультативний протокол, прийнятий в 1989 р., спрямовано на скасування смертної кари. Розкривається відмінність між двома пактами. Україна ратифікувала ці пакти в 1973 р. Те саме зробили понад сто інших країн світу, чим зобов'язалися узгодити національне законодавство з міжнародними стандартами. У контексті реалізації міжнародного гуманітарного права здійснено аналіз статей Конституції України, а також законів України «Про культуру» (2011) і «Про освіту» (2017), Указу Президента України «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини» (2015).

Ключові слова: Україна, ЮНЕСКО, міжнародна співпраця, гуманітарна сфера, всесвітня спадщина ЮНЕСКО.

Метою статті є аналіз еволюції співпраці України з ЮНЕСКО в гуманітарній сфері.

Історія міжнародної співпраці України із ЮНЕСКО бере початок від 12 травня 1954 р., коли наша держава офіційно стала членом організації. За радянських часів, особливо у період «застою» (1960–1980-ті рр.), Україну позбавлено власної національної ідентичності, а на міжнародному рівні її сприймали як частину СРСР. Водночас у міжнародних періодичних виданнях, таких як «Кур'єр ЮНЕСКО», з'являлася інформація про Україну. Так, у спеціальному випуску, присвяченому 1500-річчю Києва, надруковано статті про Л. Курбаса, Т. Шевченка, Б. Хмельницького. Різні за жанром і тематикою матеріали про Україну знаходили місце на сторінках бюлетенів «Хроніка» і «Новини» та в спеціалізованих виданнях, таких як «Журнал соціальних студій», «Музеум», що виходили під егідою ООН із питань освіти, науки і культури [1, с. 72].

Ситуація дещо змінилася із 1962 р., коли почало роботу Постійне представництво Української РСР при Штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі. Із цього часу участь України в цій організації характеризується певною активністю у висуванні конкретних проектів і практичних пропозицій, хоча й за повної підтримки позиції СРСР. Так, на XII сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО було висунуто ініціативу з розгортання всесвітньої кампанії, спрямованої на ліквідацію неписьменності. У подальшому це стало одним із пріоритетних напрямів програмної діяльності України в ЮНЕСКО.

Якщо на XXI Генеральній конференції організації (1980 р.) наша держава подала лише один проект резолюції, то 1989 р. на 25-й сесії ООН із питань освіти, науки і культури від України надійшло 13 проектів резолюцій, десять з яких було схвалено. Очевидно, що внутрішні процеси перебудови в СРСР і необхідність кардинальних змін у самій ЮНЕСКО, яка на той час перебувала в складній політичній та фінансовій ситуації (після виходу з організації США та Великої Британії), вимагали від української дипломатії нових підходів, спрямованих на визначення пріоритетних інтересів нашої держави та презентації їх на світовому рівні [2, с. 14].

Членство української сторони у керівних органах ЮНЕСКО – Виконавчій Раді та Генеральній конференції – надало змогу продемонструвати всебічну підтримку Україною ідеалів та гуманітарних цілей організації. Членство у Виконавчій Раді створило додаткові можливості для покращення міжнародного іміджу нашої держави, дозволило реалізовувати зовнішньополітичні ініціативи, вчасно та ефективно реагувати на відповідні виклики часу, брати участь у формуванні та прийнятті стратегічних рішень і організації, в тому числі тих, що стосувалися української держави.

За період членства в ЮНЕСКО з 1954 р. Україна чотири рази обиралася до її Виконавчої Ради (1981–1985, 1995–1999, 2001–2005 та 2013–2017 рр.), а також до Міжнародної координаційної ради програми «Людина і біосфера», Міжурядової ради Загальної програми з інформації, Міжурядового комітету Всесвітнього десятиріччя розвитку культури, Міжурядового комітету зі сприяння поверненню культурних цінностей країнам їхнього походження тощо. Варто також зазначити, що Україна є членом 15 міжнародних конвенцій ЮНЕСКО.

Участь нашої країни в програмній діяльності ЮНЕСКО дає змогу вітчизняним фахівцям виконувати різні проекти, отримувати стипендії, гранти, обладнання, науково-технічну інформацію, консультативну допомогу та забезпечення коштом організації. З огляду на історичний характер 30-ї сесії Генеральної конференції (останньої у другому тисячолітті), Україна визначила такі найважливіші завдання ЮНЕСКО на нинішньому етапі входження людства у XXI ст.: пошук формули гармонізації глобальних, регіональних і національних інтересів, нових форм співробітництва, зміцнення мандатної функції ЮНЕСКО та її ролі інтелектуального і морально-етичного центру, як у системі ООН, так і у світовому масштабі.

З метою реалізації деяких довгострокових програм ЮНЕСКО в Україні створені і діють національні комітети, комісії та міжнародні центри. Координацію діяльності національних інституцій, яка пов'язана з участю України в ЮНЕСКО, здійснює міжвідомча Комісія у справах ЮНЕСКО, яку створено 1956 р., а 26 березня 1996 р. Указом Президента України її перейменовано в Національну. Постійне представництво України при ЮНЕСКО функціонує в Парижі з грудня 1962 р. Головним його завданням є представництво та лобювання інтересів української держави в межах цієї авторитетної міжнародної організації [3].

Україна активно виступає ініціатором багатьох міжнародних програм та проектів, зокрема, в рамках одного із ключових напрямів діяльності ЮНЕСКО – збереження

всесвітньої природної та культурної спадщини. Свого часу наша країна стояла у витоків ініціативи використання інформаційно-комунікаційних технологій для зміцнення миру, недопущення пропаганди війни, насильства і ненависті між народами. Результатом її зусиль стала розробка і прийняття відповідної Декларації ЮНЕСКО (1978 р.). Крім того, Україна є одним з авторів розробки Декларації ЮНЕСКО про раси і расові забобони.

Під час 29-ї сесії Генеральної Конференції ЮНЕСКО (1997 р.) Україна ініціювала звернення до ООН із метою проголошення Міжнародного року захисту, збереження та відродження культурної спадщини. І на 56-ї сесії Генеральної асамблеї ООН ця пропозиція знайшла своє відображення – 2002 р. проголошено ООН міжнародним роком із захисту світової культурної спадщини.

Результатом однієї з останніх ініціатив України (спільно з Вірменією, Азербайджаном, Росією та Казахстаном) стало проголошення Генеральною асамблеєю ООН Міжнародного року зближення культур – 2010, в рамках якого в Україні 2–5 листопада 2010 р. під патронатом Президента України та егідою ЮНЕСКО проведено Міжнародний семінар «Роль релігійних громад в управлінні об'єктами всесвітньої спадщини». За його результатами ухвалено заключний документ – «Київська заява», в якій містяться конкретні пропозиції щодо розробки в рамках Конвенції 1972 р. нового актуального напрямку діяльності. За результатами семінару, Комітет всесвітньої спадщини ЮНЕСКО у рамках 35-ї сесії прийняв резолюції з приводу розвитку ініціатив щодо подальшого здійснення тематичного дослідження по збереженню релігійної та сакральної спадщини, а також розробку директив щодо управління та збереження згаданих видів спадщини з урахуванням національної специфіки держав-членів.

Україна і ООН із питань освіти, науки і культури підтримують регулярний політичний діалог на найвищому рівні. За роки членства країни в ЮНЕСКО відбулося сім робочих та офіційних візитів генеральних директорів Організації в Україну: А.М. М'Боу (Сенегал) відвідував нашу державу у травні 1982 р.; два візити Ф. Майора (Іспанія) відбулися у квітні 1991 р. та у листопаді 1997 р. відповідно; два візити К. Мацуури (Японія) – вересень 2000 р. та квітень 2006 р. Генеральний директор ЮНЕСКО І. Бокова (Болгарія) відвідала Україну двічі: 20–21 квітня 2011 р. та 22 квітня 2014 р.

У рамках першого візиту Генеральний директор взяла участь у Міжнародній конференції «25 років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього». В її рамках було зазначено значний внесок ЮНЕСКО у заходи, що здійснювалися після аварії на ЧАЕС і були спрямовані на мінімізацію впливу радіоактивного випромінювання на населення, що проживає на забруднених територіях. Серед них сприяння ЮНЕСКО науковому співробітництву задля збереження екосистеми Чорнобильського регіону, розвиток освіти як одного з головних факторів у зменшенні ризиків та мінімізації наслідків катастроф.

Другий візит відбувався у форматі робочих зустрічей Генерального директора ЮНЕСКО з Прем'єр-міністром України А. Яценюком, в. о. Міністра закордонних справ України А. Дещицею та Головою Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, заступником Міністра закордонних справ України Д. Лубківським. Основним лейтмотивом зустрічей було обговорення стану та перспектив співпраці України та ЮНЕСКО у пріоритетних напрямках програмної діяльності організації. Також особливу увагу приділено подальшій співпраці в умовах анексії Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, зокрема з вироблення спільного алгоритму дій щодо збереження та захисту української культурної, природної та наукової спадщини на окупованій території півострова, забезпечення сталої роботи освітніх та наукових установ в АРК, а також реалізації головних положень резолюції щодо ситуації в АР Крим «Моніторинг з боку ЮНЕСКО ситуації в Автономній

Республіці Крим (Україна)», ухваленої на 194-й сесії Виконавчої Ради ЮНЕСКО 15 квітня 2014 р. [3].

Серед інших важливих подій у рамках співпраці України з ЮНЕСКО слід виокремити такі: головування України у II Східноєвропейській виборчій групі (2013 р.), яка представляє інтереси 24 країн Центральної та Східної Європи. У цей період Україна виконувала функції координатора групи під час виборів до керівних та міжурядових органів ЮНЕСКО, а також виборів Генерального директора ЮНЕСКО, за результатами яких І. Бокову переобрано на новий чотирирічний термін; Україна брала участь у 37-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, за результатами якої наша держава виборола право на членство у Виконавчій раді ЮНЕСКО на період 2013–2017 рр. Також члени української делегації брали участь у пленарних засіданнях Генеральної конференції ЮНЕСКО й у засіданнях галузевих комісій: підтримки програм та зовнішніх зв'язків, з питань освіти, питань культури, фінансово-адміністративних питань, питань точних та природничих наук, загальних питань, питань комунікації та інформації, питань соціальних та гуманітарних наук тощо; прийняття резолюції «Моніторинг ЮНЕСКО ситуації в Криму (Україна)», стосовно ситуації в АРК 194-ю сесією Виконавчої ради ЮНЕСКО 15 квітня 2014 р. Її лейтмотивом було занепокоєння ЮНЕСКО зростаючою мілітаризацією півострову з боку Росії, що становить загрозу безперервності освітнього процесу, захист свободи слова та збереження культурної спадщини. Також країни-члени Виконавчої ради ЮНЕСКО доручили Генеральному директору Організації моніторити ситуацію в Криму в межах компетенції ЮНЕСКО та представити доповідь за його результатами на 195-ї сесії Виконавчої ради ЮНЕСКО (жовтень 2014 р.) [4, с. 8].

У рамках освіти і молодіжної політики міжнародну співпрацю України та ЮНЕСКО спрямовано на розширення мережі Кафедр ЮНЕСКО в Україні та їхнє ефективне функціонування. Також ведеться належна робота з координації діяльності мережі Асоційованих шкіл Організації Об'єднаних Націй із питань освіти, науки і культури в Україні, проведення освітніх та науково-методичних конференцій під егідою Національної комісії. Зокрема, наявність розгалуженої системи ЮНЕСКО втілена у проекті, який створив власну інформаційну мережу та мережу партнерів під назвою ЮНІТВІН (кафедри ЮНЕСКО). Програму засновано у 1992 р., і вона мала на меті зміцнення співробітництва між ВНЗ різних країн світу задля ефективного обміну знаннями. На сучасному етапі в окремих вищих навчальних закладах та наукових установах України діє 14 кафедр ЮНЕСКО. Проекти, над якими вони працюють, стосуються глобальних проблем сучасності: сталого розвитку, довкілля, новітніх технологій, проблем народонаселення, прав людини, демократії тощо. Кафедри спрямовують свою діяльність на розвиток лінгвістики, філософію людського спілкування, застосування інформаційних і комунікаційних технологій в освіті, техногенних регіонів, кріобіології, екології, клітинної і молекулярної нейробіології, превентивної освіти і соціальної політики.

Цікавим прикладом поєднання зусиль різних підструктур ЮНЕСКО є порівняно молодий проект «Електронного навчання» (*E-learning*), створений спільними зусиллями Сектора освіти і Сектора комунікації та інформації. Основним завданням цього проекту є сприяння доступу до інформаційних ресурсів освіти в різних регіонах світу різними мовами з метою співпраці професіоналів задля забезпечення якості освіти [5, с. 199–204].

Що стосується проекту асоційованих шкіл ЮНЕСКО, то Україна приєдналася до нього ще у 1967 р. У нашій державі успішно функціонує низка асоційованих шкіл. Загалом їхня діяльність спрямована на створення культурного діалогу між представниками різних народів, приділяється велика увага інформації про ООН та ЮНЕСКО, навчання в галузі екології та охорони навколишнього середовища, здійснюється вивчення культурної та

природної спадщини, права і свободи людини. При цьому ЮНЕСКО виділяє чотири головні аспекти у процесі навчання: вчитись, щоб знати; вчитись, щоб уміти; вчитись жити і вчитись жити разом [6, с. 93].

У напрямі науки, комунікації та інформації співпраця спрямована на розвиток та координацію співробітництва у рамках Міжнародної програми «Людина та біосфера», Міжнародної гідрологічної програми, програми Міжурядової океанографічної комісії, програми Міжурядової ради «Інформація для всіх».

Міжнародна співпраця України та ЮНЕСКО в культурному напрямі полягає в забезпеченні ефективного виконання Конвенції ЮНЕСКО «Про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини» (1972 р.). У цьому контексті ведеться робота щодо вжиття заходів, спрямованих на збереження, покращення стану та використання українських об'єктів, що уже знаходяться у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а також включення нових українських об'єктів матеріальної та нематеріальної спадщини, сприяння міжкультурному діалогу. Список всесвітньої спадщини налічує понад тисячу об'єктів. Його розширення спрямоване на захист природних та культурних надбань, що мають виняткову загальнолюдську цінність. До згаданого списку можуть бути включені як об'єкти культурної спадщини, так і природні об'єкти, головна вимога до яких – автентичність та цілісність.

Першими статус об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО отримали Києво-Печерська лавра та Софія Київська 12 грудня 1990 р. Об'єкт під назвою «Київ: Собор Святої Софії і прилеглі монастирські споруди, Києво-Печерська Лавра» було включено до Списку під номером 527.

З огляду на багатогранність природного та культурного багатства нашої держави, ведеться активна робота з приводу збільшення представленості визначних українських пам'яток у Списку всесвітньої спадщини. Нині від України до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО входять сім об'єктів: «Київ: Собор Святої Софії, Києво-Печерська лавра з прилеглими монастирськими спорудами» (1990 р.); «Ансамбль історичного центру Львова» (1998 р.); «Геодезична дуга Струве» (2005 р.); природна спадщина: «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини» (2007 р.); «Резиденція митрополитів Буковини і Далмації» (2011 р.); «Стародавнє місто Херсонес Таврійський та його хора» (2013 р.); «Дерев'яні церкви Карпатського регіону в Польщі та Україні» (2013 р.).

Таке скромне представництво національного історико-культурного надбання України у Списку всесвітньої спадщини аж ніяк не відображає внесок українського народу в світову культуру, тому виникає необхідність активніше і наполегливіше працювати над його розширенням за рахунок національних надбань.

Місія ЮНЕСКО щодо світової спадщини спрямована на заохочення країн до підписання Конвенції 1972 р. і сприяння охороні їх природної та культурної спадщини, спонукання країн-членів Конвенції на подання пропозицій про включення їх історико-культурних надбань до Списку всесвітньої спадщини, заохочення країн-членів до регулярних доповідей про стан збереження пам'яток світової спадщини, належне реагування в разі виникнення очевидної загрози знищення пам'яток світової спадщини, сприяння популяризації природної та культурної спадщини, заохочування до міжнародної співпраці в галузі збереження природної та культурної спадщини [7, с. 31].

Процедура включення об'єктів до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО складається з певних етапів. Важливу роль у цьому контексті відіграє Комітет світової спадщини, який відповідає за виконання Конвенції 1972 р. Комітет ухвалює постанови про включення пам'яток до списку, вивчає доповіді про стан вже включених у список пам'яток і, виявивши недоліки, вимагає від країн відповідних заходів щодо їх усунення. Також він ухвалює

постанови про виділення коштів із фонду на проведення нагальних реставраційних робіт. Заявку на включення номінанта до Списку всесвітньої спадщини подає виключно сама держава, на території якої він знаходиться. Окрім того, вона готує попередній список об'єктів природної і культурної спадщини, що розташовані на її території і мають світову цінність. Комітет розглядає подання на основі експертних оцінок консультативних органів: Міжнародного союзу охорони природи (*IUCN*) та Міжнародної ради з питань охорони культурних пам'яток і об'єктів (*ICOMOS*). Третій консультативний орган – Міжнародний центр вивчення стану збереження та відновлення культурних пам'яток (*ICCROM*) – надає експертну допомогу в реставрації пам'яток та організовує підготовчі курси [8, с. 122].

До попереднього списку об'єктів-кандидатів на включення від України входили «Історичний центр м. Чернігів» (1989), «Культурний ландшафт каньйону м. Кам'янець-Подільський» (1989), «Могила Тараса Шевченка» та Канівський історико-природничий музей-заповідник» (1989), «Національний степовий біосферний заповідник «Асканія-Нова» (1989), «Дендрологічний парк «Софіївка» (2000), «Бахчисарайський палац Кримських ханів» (2003), «Археологічний комплекс «Кам'яна могила» (2006), «Миколаївська астрономічна обсерваторія» (2007), «Комплекс пам'яток Судацької фортеці VI–XVI ст.» (2007), «Астрономічні обсерваторії України» (2008), «Історичний центр портового міста Одеса» (2009), «Кирилівська та Андріївська церкви» (2009), «Торгові пости та укріплення на Генуезьких торгових шляхах. Від Середземного до Чорного моря» (2010), «Культурний ландшафт «печерних міст» Кримської Готії» (2012) та «Історичне середовище столиці Кримських ханів у Бахчисараї» (2012) [9].

Отже, співпраця України з ЮНЕСКО сприяє розвитку міжнародного гуманітарного співробітництва українських інституцій, а отже, зміцненню національного інтелектуального потенціалу та його інтеграції в регіональні та світові науково-технічні і культурно-освітні процеси. Загалом відносини співробітництва між Україною та ЮНЕСКО в гуманітарній сфері розвиваються в конструктивному руслі, спрямованому на розширення участі відповідних українських інститутів у міжнародному співробітництві. Участь України в програмній діяльності ЮНЕСКО, крім доступу до інтелектуального потенціалу організації, запозичення корисного досвіду, дає змогу використовувати певний матеріальний ресурс для проведення в нашій державі міжнародних заходів по лінії ЮНЕСКО. Вона дає змогу вітчизняним фахівцям у галузі освіти, науки, культури та інформації брати участь у міжнародних заходах, отримувати стипендії, гранти, устаткування, науково-технічну інформацію, консультативну допомогу. Ця співпраця важлива не лише для розвитку міжнародного співробітництва, а й для підтримки вітчизняної гуманітарної сфери. Належне забезпечення міжнародної та національної правової охорони всесвітньої культурної і природної спадщини та нематеріальної культурної спадщини має створити необхідні умови збереження тих цінностей, якими людство пишається нині і які є могутнім засобом зближення різних народів та культур, що є духовною основою для розвитку людської цивілізації.

Список використаної літератури

1. Зорінець С. Україна в ЮНЕСКО: перспективи співробітництва та діяльність щодо внесення об'єктів до Списку Всесвітньої Спадщини. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія*. 2015. Вип. 9. С. 71–82.
2. Прокаєва В. Взаємовідносини Україна–ЮНЕСКО. Національна ідентичність. *День*. 2011. 14 квітня. С. 14.
3. Співробітництво України з ЮНЕСКО. *Офіційний сайт Постійного представництва України при ЮНЕСКО*. URL: <http://unesco.mfa.gov.ua/ua/ukraine-unesco/cooperation> (дата звернення: 19.12.2017).

4. Гриценчук О. Досвід і напрями діяльності інформаційної освітянської мережі ЮНЕСКО для розвитку освітніх процесів України. *Засоби і технології єдиного інформаційного освітнього простору* : збірник наук. праць. Київ : Ашіка. 2004. С. 199–204.
5. ЮНЕСКО в Україні: до 70-річчя набуття чинності Статуту та проведення Першої сесії генеральної конференції ЮНЕСКО: інформаційна довідка / уклад. Н.О. Кліменко. Київ : Київ. обл. бібл. для юнацтва. 2016. 35 с.
6. Гуманітарна політика як мультиплікатор соціального капіталу української держави: аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/900/> (дата звернення: 20.12.2017).
7. Що таке світова спадщина. *Кур'єр ЮНЕСКО*. 1997. № 11. 74 с.
8. Пількевич В. Культурні та природні пам'ятки України в Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія: Історія*. 2012. Т. 171. Вип. 159. С. 120–123.
9. Попередній список українських об'єктів-кандидатів (*Tentative List*) на включення до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. URL: <http://www.mfa.gov.ua/unesco/22382.htm> (дата звернення: 22.12.2017).

INTERNATIONAL COOPERATION OF UKRAINE WITH UNESCO IN THE HUMANITARIAN SPHERE

Oleksandr Motsyk

*Lesya Ukrainka Eastern European National University,
Department of Political Science and Public Administration
Shopen str., 24, 43021, Lutsk, Ukraine*

The background and content of Ukraine's cooperation with UNESCO in the humanitarian sphere has been revealed. The participation of the Ukrainian SSR and Ukraine as the independent state in the UNESCO governing bodies and its initiatives has been shown. 1962, when the Permanent Mission of the Ukrainian SSR to the UNESCO Headquarters in Paris started its activity. The membership of the Ukrainian land in the governing bodies of UNESCO – the Executive Council and the General Conference – has provided an opportunity to demonstrate the full support of this country for the ideals and humanitarian goals of the organization. During its membership in UNESCO since 1954, Ukraine has been four times elected to its Executive Council, as well as to the International Coordinating Council of the «Man and the Biosphere» program, the Intergovernmental Council of the General Program on Information, the Intergovernmental Committee of the World Decade for the Development of Culture, the Intergovernmental Committee for Promotion the return of cultural property to the countries of origin, etc.

In 1997, Ukraine initiated an appeal to the UN with the purpose of proclaiming the International Year for the Protection, Conservation and Revival of the Cultural Heritage. And as a result, this proposal was reflected at the 56th session of the UN General Assembly – 2002 year was proclaimed the UN International Year for the Protection of the World Cultural Heritage.

International cooperation between Ukraine and UNESCO in the cultural sphere is to provide the effective performance of the UNESCO Convention “On the Protection of the World Cultural and Natural Heritage” (1972). To date, there are seven objects from Ukraine to the UNESCO World Heritage List objects: “Kyiv: St. Sophia Cathedral, Kyiv-Pechersk Lavra with adjoining monastic structures” (1990); “Ensemble of the historical center of Lviv” (1998); “Struve Geodetic Arc” (2005); natural heritage: “Beech virgin forests of the Carpathians and ancient beech forests of Germany” (2007); “Residence of Metropolitan of Bukovina and Dalmatia” (2011); “Ancient city of Chersonesos and its Chora 2” (2013) and his choir 2 (2013); “Log-built Churches of the Carpathian Region in Poland and Ukraine” (2013).

Key words: Ukraine, UNESCO, international cooperation, humanitarian sphere, world heritage of UNESCO.